

de Rechtspraak

Rechtbank
Zeeland-West-Brabant

AANTEKENEN PER POST PER FAX

Bestuursrecht

De heer W.C.J.N.M. Wiericx
Boulevard Antverpia 1
4703 AV Roosendaal

bezoekadres
Sluisingel 20
Breda

correspondentieadres
Postbus 90006
4800 PA Breda

t 088-36 16000
f bestuursrecht 088-36 10284
f belastingrecht 088-36 10285
www.rechtspraak.nl

Bij beantwoording de datum en
ons kenmerk vermelden. Wilt u
slechts één zaak in uw brief
behandelen.

datum 12 april 2016
onderdeel team bestuursrecht Z
contactpersoon mevr J.H.J. van Berkel
doorkiesnummer 088-36 11553
ons kenmerk zaaknummer BRE 14 / 3123 WABOA PETE
uw kenmerk
bijlage(n)
faxnummer afdeling 088-36 10284
onderwerp het beroep van Stichting Beeld Roosendaal te Roosendaal

Geachte heer,

Over het beroep met zaaknummer BRE 14 / 3123 WABOA PETE deel ik u het volgende mee.

De rechtbank heeft uitspraak gedaan. Ik stuur u een kopie van de uitspraak. Indien in deze uitspraak wordt verwezen naar een uitspraak met een ECLI-nummer, is de tekst van de betreffende uitspraak onder dat nummer gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

Tegen deze uitspraak staat voor een belanghebbende en het bestuursorgaan hoger beroep open. Dit dient te worden ingesteld **binnen zes weken** na de datum van verzending van deze uitspraak door een beroepschrift en een kopie van deze uitspraak te zenden aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. In uw beroepschrift moet u vermelden waarom u het niet eens bent met de uitspraak. U kunt ook digitaal hoger beroep instellen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Kijk op www.raadvanstate.nl voor meer informatie over het indienen van digitaal beroep.

Als u naar aanleiding van deze brief vragen hebt, kunt u contact opnemen met de administratie van de rechtbank op het hierboven vermelde doorkiesnummer.

Als u de rechtbank belt of schrijft, verzoek ik u het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

de griffier

uitspraak

RECHTBANK ZEELAND-WEST-BRABANT

Bestuursrecht

zaaknummer: BRE 14/3123 WABO

uitspraak van 1 april 2016 van de enkelvoudige kamer in de zaak tussen

1. **Stichting Beeld Roosendaal** (de stichting), te Roosendaal,
 2. **Bond Heemschut, Vereniging tot Bescherming van Cultuurmonumenten in Nederland** (de vereniging), te Amsterdam,
- eisers,
gemachtigde: W.C.J.N.M. Wiericx,

en

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roosendaal, verweerder.

Procesverloop

Eisers hebben beroep ingesteld tegen het besluit van 9 april 2014 van het college over een verleende omgevingsvergunning voor het aanpassen van het interieur op het perceel Markt 2 te Roosendaal.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden in Breda op 18 december 2014. De stichting heeft zich laten vertegenwoordigen door C.M.A.H. Vissers-Schepers, M. Witte en J.W. van Nassau. De vereniging is niet verschenen. Het college heeft zich laten vertegenwoordigen door I. Kraus en ing. P. Neleman.

Bij tussenuitspraak van 29 januari 2015 heeft de rechtbank het college in de gelegenheid gesteld om een gebrek in het bestreden besluit te herstellen. Het college heeft op 19 mei 2015 een nieuwe beslissing op het bezwaar genomen. De stichting heeft op 27 oktober 2015 gereageerd op de nieuwe beslissing op bezwaar. Op 17 december 2015 heeft het college zijn standpunt gegeven over de reactie van de stichting. Op 19 februari 2016 heeft de rechtbank het onderzoek in de zaak gesloten.

Overwegingen

1. Voor een weergave van de feiten, de beroepsgronden en het wettelijk kader verwijst de rechtbank naar de tussenuitspraak.
2. In haar tussenuitspraak heeft de rechtbank geoordeeld dat het beroep van de vereniging niet-ontvankelijk moet worden verklaard. Ten aanzien van het beroep van de stichting heeft de rechtbank geoordeeld dat het college het bestreden besluit van 9 april 2014 niet zonder meer heeft mogen baseren op het advies van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK), nu die commissie qua samenstelling niet voldeed aan de eisen die artikel 15 van de Monumentenwet 1988 hieraan stelt. Ook het latere advies van de CRK kan niet ter onderbouwing van het bestreden besluit gelden, omdat de CRK in dit advies van 6

november 2014 een aantal opmerkingen over het plan heeft gemaakt en daarom niet op alle onderdelen akkoord is met het plan tot wijziging van het interieur van de kerk.

3. Voor zover de stichting van oordeel is dat het college ten onrechte van handhaving heeft afgezien, verwijst de rechtbank naar de overweging onder 4.2 in de tussenuitspraak.

4. De stichting voert verder aan dat de omgevingsvergunning zal leiden tot onaanvaardbare aantasting van monumentale waarden van de biechtstoel, de preekstoel, de zijaltaren en het orgel. Het college had bij het verlenen van de vergunning niet zonder meer uit mogen gaan van het eerste advies van de CRK, nu die commissie te weinig leden met deskundigheid op het gebied van de monumentenzorg heeft.

5. Naar aanleiding van de tussenuitspraak heeft het college het plan ter advisering voorgelegd aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (de Rijksdienst). De Rijksdienst heeft op 13 april 2015 geadviseerd. Het college beschouwt het advies van de Rijksdienst als een positief advies en gelet hierop heeft het college op 19 mei 2015 besloten de bezwaren van de stichting gegrond te verklaren, maar de omgevingsvergunning met verbeterde motivering in stand te laten. De stichting heeft hierop aangegeven dat naar haar oordeel ook het advies van de Rijksdienst gebrekkig is, nu het slechts is gebaseerd op een overleg met de gemeente, waarbij enkele foto's van het interieur van de kerk zijn getoond. Naar het oordeel van de stichting had de Rijksdienst voor een gedegen advies ten minste de kerk moeten bezoeken. Als de Rijksdienst de kerk had bezocht, had zij tot een negatief advies moeten komen, zo meent de stichting. Ter onderbouwing van haar standpunt heeft de stichting een rapport van drs. Temme (restauratie-architect en monumentenadviseur) en een quickscan over het orgel en de akoestiek, opgesteld door Ir. Kooiker, overgelegd. Voorts heeft de stichting een verklaring van de kanselier van het bisdom, drs. Lommers, en een advies van dhr. van Nassau (voormalig lid van de monumentencommissie van Roosendaal) ingebracht. Gelet op deze stukken is de stichting van mening dat het advies van de Rijksdienst niet ten grondslag kan worden gelegd aan de omgevingsvergunning en dat de vergunning had moeten worden geweigerd. Bij brief van 17 december 2015 heeft het college aangegeven dat de nadere stukken geen aanleiding geven om een ander standpunt in te nemen.

6. De rechtbank stelt vast dat de aanvraag voor een omgevingsvergunning, gelet op de aanvulling van 16 september 2013, betrekking heeft op de volgende ingrepen in de kerk:

- het plaatsen van hekwerken;
- het aanbrengen van trussen en gordijnrails;
- het afschermen van de zijaltaren;
- het afschermen van de biechtstoelen;
- het plaatsen van glazen planchetten in de biechtstoel achter de kleine bar;
- het vergroten van het lichtrooster;
- het plaatsen van barmeubels.

7. De rechtbank wijst erop dat de omvang van het geschil tussen de stichting en het college in de eerste plaats wordt bepaald door de ingrepen die vergunningplichtig zijn en die zijn aangevraagd. Nu de kerk als rijksmonument is aangewezen, zijn ten minste alle in pandige ingrepen en dus alle onder overweging 6 omschreven ingrepen onderworpen aan de vergunningplicht als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder f van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. De verklaring van drs. Lommers benadrukt dat de altaren, de preekstoel en de biechtstoelen cultuurhistorische waarde hebben. Bij de beoordeling van de

aanvraag voor een omgevingsvergunning dient de in de aanwijzing aangegeven cultuurhistorische waarde van de kerk in de beoordeling te worden betrokken. In de aanvraag voor de omgevingsvergunning worden geen veranderingen aangevraagd voor het (onderhoud aan het) orgel, het spuitwerk op de plafonds, het aanbrengen van gordijnen, het ontmantelen van één van de communiebanken, het onttrekken van het zicht op de zij-altaren door gordijnen en horeca-opslag en het beschadigen van de preekstoel. De rechtbank kan dan ook niet oordelen over hetgeen over deze veranderingen in de rapporten van Kooiker en Van Nassau wordt opgemerkt.

8.1 Ten aanzien van het plaatsen van de hekwerken vindt Temme dit weliswaar ter bescherming van de preekstoel noodzakelijk, maar zij vindt de wijze van uitvoering zowel in functioneel als in monumentaal opzicht ongeschikt. De Rijksdienst vindt dat bij de bevestiging van het hekwerk niet in natuursteen moet worden geboord, maar in de naden. Voorts vindt de Rijksdienst dat het stalen hekwerk minder gewenst is nu er bij de voorgestelde veranderingen ook gebruik wordt gemaakt van hergebruikte, houten hekken bij het afschermen van de zijaltaren. De rechtbank leest hierin dat ook de Rijksdienst de bescherming van de preekstoel nodig acht, maar dat ook de Rijksdienst de wijze van uitvoering van het hekwerk ongewenst vindt. Nu zowel Temme als de Rijksdienst als deskundigen kunnen worden beschouwd, had verweerder op basis van deze beide deskundigenoordelen tot de conclusie moeten komen dat de monumentale waarden van de kerk door het plaatsen van het stalen hekwerk worden aangetast. Gelet hierop verzet het belang van de monumentenzorg zich tegen verlening van de omgevingsvergunning op dit onderdeel. Met het oog op een finale geschilbeslechting zal de rechtbank zelf in de zaak voorzien door de omgevingsvergunning op dit onderdeel te weigeren. De rechtbank stelt daarbij wel vast dat de deskundigen bescherming van de preekstoel noodzakelijk vinden; van vergunninghouder mag dan ook verlangd worden dat hij een nieuwe aanvraag voor een omgevingsvergunning indient, gericht op vanuit monumentenooipunt aanvaardbare wijze van bescherming van de preekstoel.

8.2 Ten aanzien van het plaatsen van de trussen en de gordijnrails stelt de rechtbank vast dat de Rijksdienst daar geen bezwaar tegen heeft en dat in de overige rapporten alleen Temme hierover oordeelt en wel dat de fysieke aantasting van het monument door deze maatregel beperkt is. Het college heeft dan ook terecht geoordeeld dat deze ingreep niet zal leiden tot een onaanvaardbare aantasting van de monumentale waarden, zodat het belang van de monumentenzorg zich niet verzet tegen verlening van de omgevingsvergunning voor dit onderdeel.

8.3 Ten aanzien van het afschermen van de zijaltaren overweegt de rechtbank dat de Rijksdienst deze maatregel positief waardeert omdat bestaande onderdelen worden hergebruikt, terwijl Temme van oordeel is dat de kwaliteit van het monument hierdoor wordt aangetast. De rechtbank is van oordeel dat het college hier mocht afgaan op het advies van de Rijksdienst, nu de Rijksdienst als een ter zake deskundige adviseur kan worden beschouwd. Dat ook Temme op dit gebied deskundig is, doet hier niet aan af. Het college heeft dan ook terecht geoordeeld dat deze ingreep niet zal leiden tot een onaanvaardbare aantasting van de monumentale waarden, zodat het belang van de monumentenzorg zich niet verzet tegen verlening van de omgevingsvergunning voor dit onderdeel.

8.4 Ten aanzien van het afschermen van de biechtstoelen heeft Temme geoordeeld dat de fysieke aantasting van het monument relatief beperkt is, maar ze is wel kritisch over de

mogelijke plaatsing bij het barmeubel: dit kan ertoe leiden dat de biechtstoelen overkomen als restmeubels, die feitelijk niet gewaardeerd worden. De Rijksdienst heeft geadviseerd dat de biechtstoelen niet als onderdeel van de barmeubels te gebruiken en voorts de biechtstoelen beter te beschermen tegen beschadiging. De vergunningaanvraag meldt hieromtrent slechts dat de biechtstoelen zullen worden afgeschermd met verplaatsbare schermen, zodat er geen garantie is dat de biechtstoelen niet als onderdeel van de barmeubels worden gebruikt en evenmin dat de biechtstoelen beschermd worden tegen beschadiging. Een dergelijke garantie kan worden verkregen door voorwaarden te stellen bij de omgevingsvergunning. Nu het college dit heeft nagelaten, zal de rechtbank met het oog op een definitieve geschilbeslechting zelf in de zaak voorzien door deze voorwaarde aan de vergunning te verbinden.

8.5 Ten aanzien van het plaatsen van glazen planchetten in de biechtstoel achter de kleine bar adviseert de Rijksdienst om deze biechtstoel niet als kast of als onderdeel van de bar te gebruiken. De rechtbank verwijst naar hetgeen hiervoor onder 8.4 is overwogen. De garantie dat de biechtstoelen geen onderdeel van het barmeubel zullen vormen, wordt als voorwaarde aan de vergunning verbonden. Van Nassau merkt op dat ten behoeve van de glazen planchetten schroefgaten zijn gemaakt in het hout van de biechtstoel. In de aanvraag voor de vergunning wordt hierover opgemerkt dat gekozen is voor een minimale wijze van bevestiging. Gelet hierop mag worden aangenomen dat dit niet zal leiden tot een onaanvaardbare aantasting van de monumentale waarden, zodat het belang van de monumentenzorg zich niet verzet tegen verlening van de omgevingsvergunning voor dit onderdeel.

8.6 Ten aanzien van het vergroten van het luchtrooster heeft de Rijksdienst geen oordeel uitgesproken. Temme oordeelt dat de fysieke aantasting van het monument relatief beperkt is. Het college heeft dan ook terecht geoordeeld dat deze ingreep niet zal leiden tot een onaanvaardbare aantasting van de monumentale waarden, zodat het belang van de monumentenzorg zich niet verzet tegen verlening van de omgevingsvergunning voor dit onderdeel.

8.7 Ten aanzien van het plaatsen van de barmeubels heeft Temme geoordeeld dat dat de ingreep relatief beperkt is. Ook de Rijksdienst geeft geen blijk van bezwaren tegen de maatregel, met dien verstande dat de biechtstoelen volgens de Rijksdienst geen onderdeel zouden moeten uitmaken van het barmeubel. De rechtbank verwijst naar hetgeen hiervoor onder 8.4 is overwogen. De garantie dat de biechtstoelen geen onderdeel van het barmeubel zullen vormen, wordt als voorwaarde aan de vergunning verbonden.

9. Nu het beroep gegrond wordt verklaard, dient het griffierecht aan de stichting te worden vergoed. De rechtbank ziet geen aanleiding voor een proceskostenveroordeling, omdat de stichting niet heeft gesteld dat zij kosten heeft gemaakt die op grond van het Besluit proceskosten bestuursrecht voor vergoeding in aanmerking komen.

Beslissing

De rechtbank:

- verklaart het beroep van de vereniging niet-ontvankelijk;
- verklaart het beroep van de stichting gegrond;
- vernietigt de beslissingen op bezwaar van 9 april 2014 en 19 mei 2015;
- verklaart het bezwaar gegrond;
- weigert de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het onderdeel "plaatsen van de hekwerken" en herroept het besluit van 8 november 2013 in zoverre;
- laat de omgevingsvergunning voor het overige in stand onder aanvulling van die vergunning met de volgende voorschriften:
 - de biechtstoelen zullen niet als onderdeel van de barmeubels worden gebruikt;
 - de biechtstoelen moeten adequaat worden beschermd tegen beschadiging.
- draagt het college op het betaalde griffierecht van € 328,= aan de stichting te vergoeden.

Deze uitspraak is gedaan door mr. T. Peters, in aanwezigheid van mr. A.M.M. Belt-Brouns, griffier. De beslissing is in het openbaar uitgesproken op 1 april 2016.

griffier

rechter

Afschrift verzonden aan partijen op: **12 APR 2016**

Rechtsmiddel

Tegen deze uitspraak en de tussenuitspraak kan binnen zes weken na de dag van verzending deze uitspraak hoger beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

VOOR FOTOKOPIE CONFORM
De griffier van de rechtbank
Zeeland-West-Brabant

